Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Ysgrifennu Beirniadol

Trawsnewid Addysg; Trawsnewid Bywydau
Transforming Education; Transforming Lives

Effaith (Impact)

What we believed before will no longer hold true; our assumptions, beliefs and practices will be transformed and integrated into our new way of teaching.

Transformative learning (Mezirow)

Yn y sesiwn hon byddwch yn:

- Adolygu nodweddion ysgrifennu academaidd (ffurfiol).
- Ystyried sut i ysgrifennu mewn modd beirniadol.
- Paratoi cynllun i'w ddefnyddio wrth symud ymlaen.

Beth yw'r broblem?

Writing is easy. All you do is stare at a blank sheet of paper until drops of blood form on your forehead.
—Gene Fowler

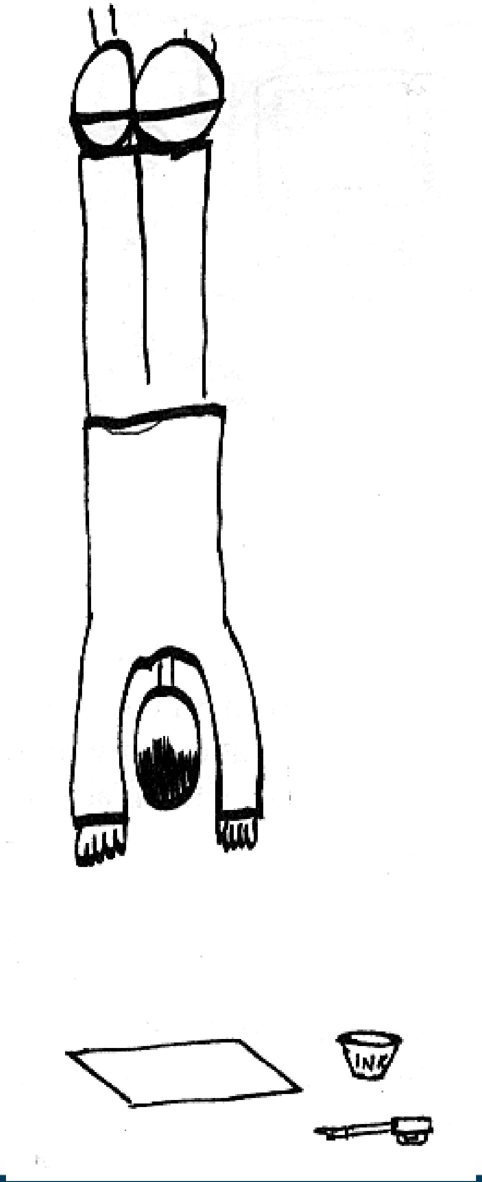

Y deifiwr
The diver

Gwneuthurwr clytwaith
The patchworker

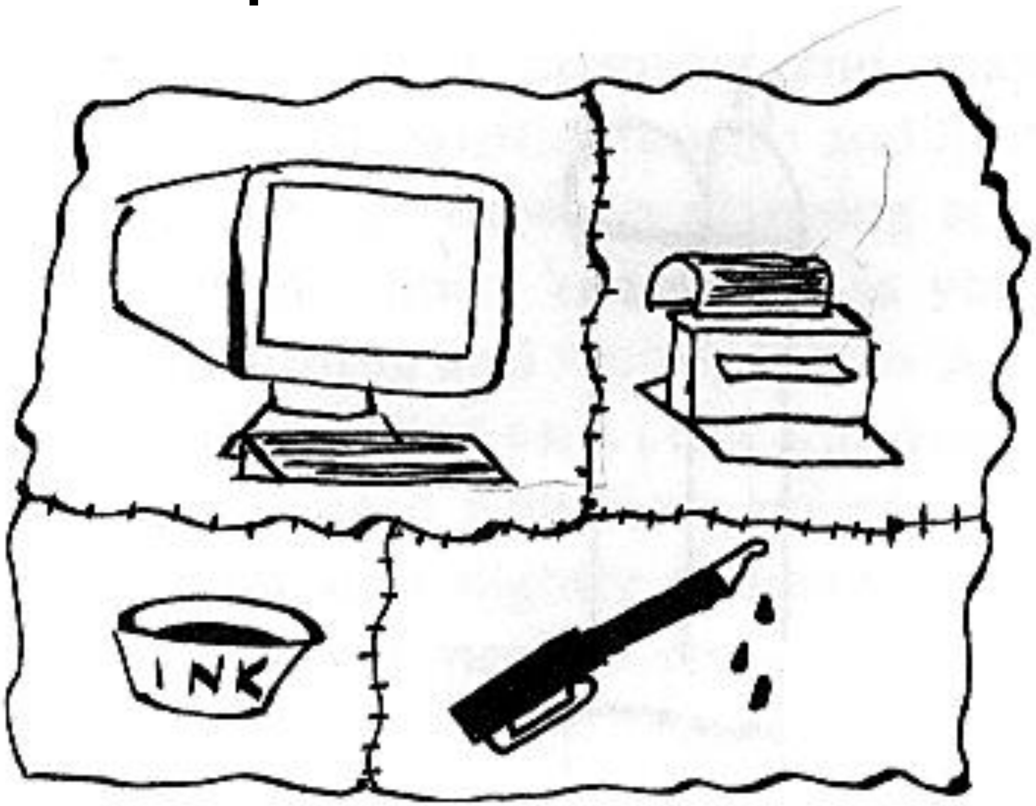

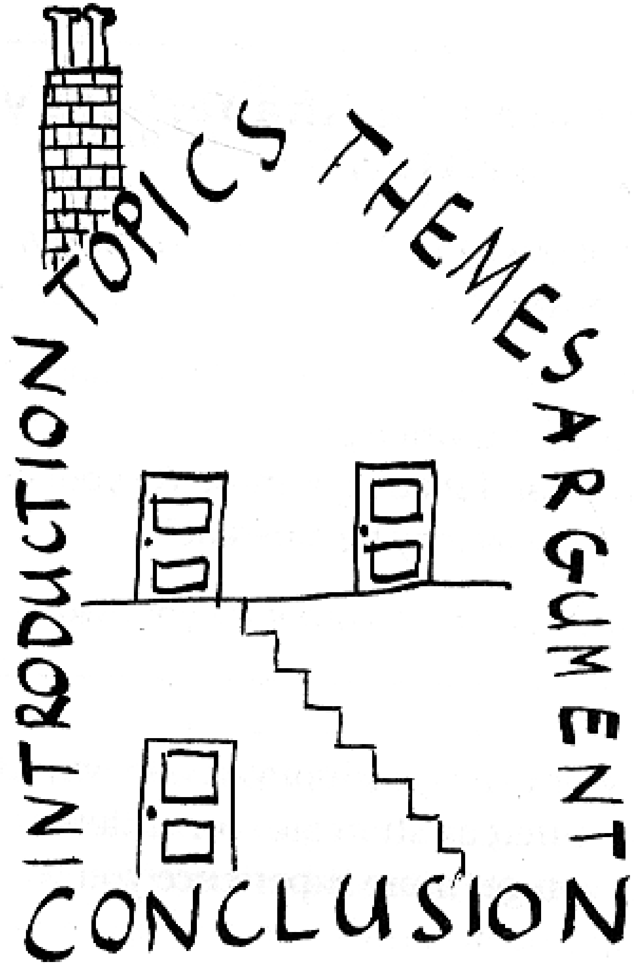

Y pensaer
The architect

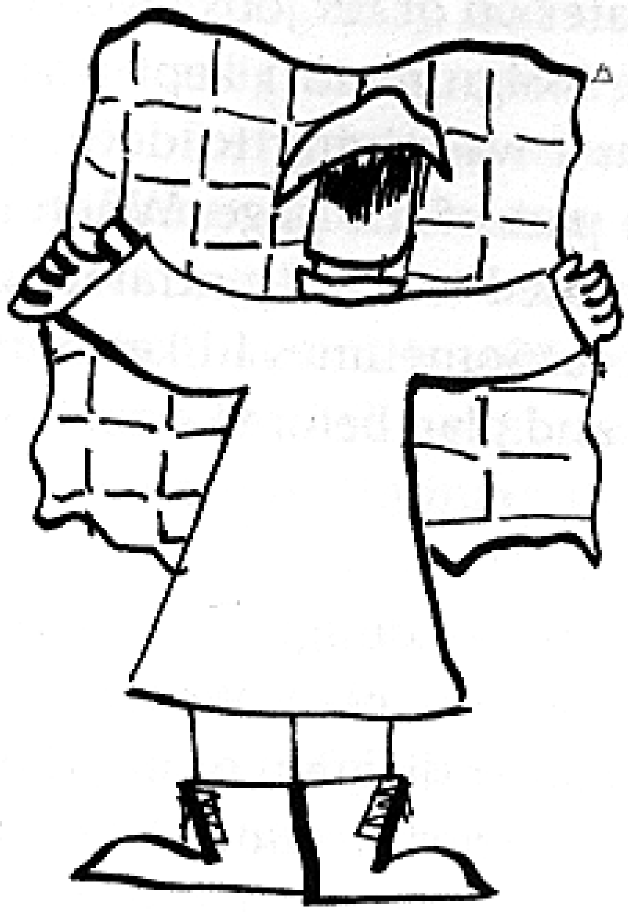

Y cynllluniwr mawr
The grand planner

Adnabod eich arddull ysgrifennu
Identifying your writing style

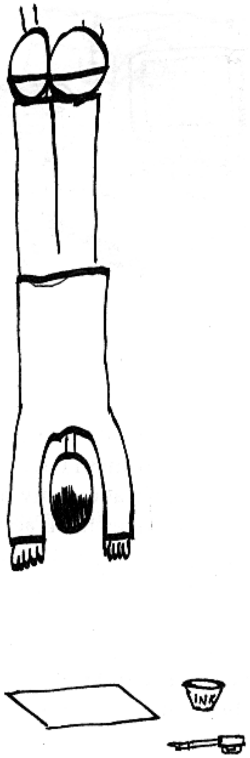

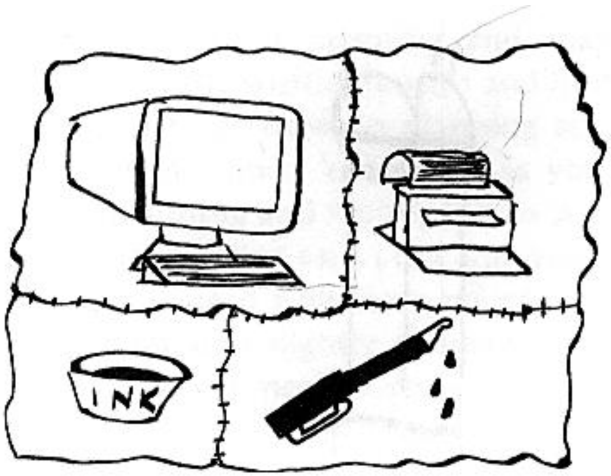

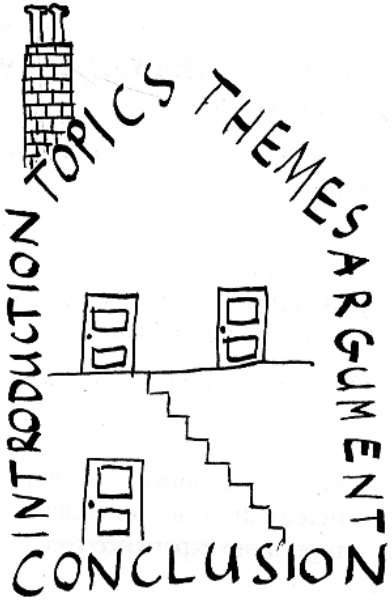

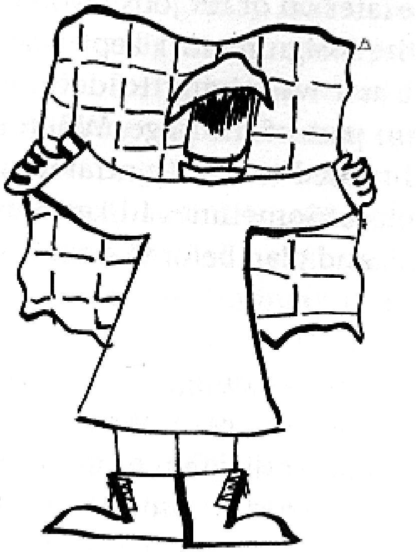

Rydych chi’n ceisio gweithredu hyn

Mae datblygiad iaith a meddwl yn gysylltiedig. Felly, mae'r weithred o ysgrifennu yn creu syniadau na fyddent byth wedi bodoli ar ddechrau'r dasg.

Ceisiwch gynnwys y pethau hyn

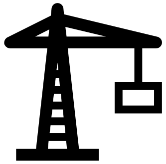

Craig nid tywod – cefnogwch eich honiadau

Cyfeiriad nid taith ddirgel – rhowch arwyddion i'r darllenydd

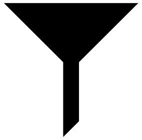

Distyllu – culhau o syniadau mawr i gyd-destun lleol.

Cadarn, nid haniaethol – pŵer enghraifft.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Trawsnewid Addysg; Trawsnewid Bywydau
Transforming Education; Transforming Lives

Datblygu dadl neu safbwynt wedi ei gefnogi gyda thystiolaeth

Brookfield's Lenses

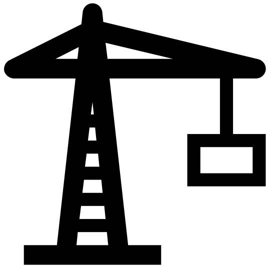

Neges eglur i'r darllenydd

Send clear signals to the reader

https://www.porth.ac.uk/cy/collection/banc-brawddegau

[Academic Phrasebank | The University of Manchester]()

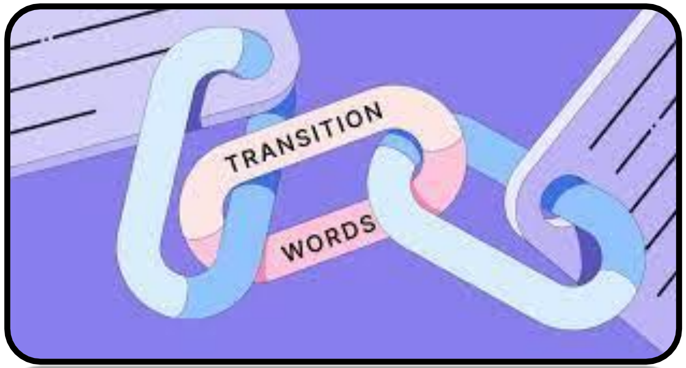

Concrid – pŵer enghraifft

Ar gyfer pob brawddeg neu baragraff rydych chi'n ei ysgrifennu am gysyniad neu egwyddor haniaethol, dilynwch gyda'r geiriau:

Er enghraifft...

Gellir gweld hyn yn...

Sylwais ar hyn pan...

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Trawsnewid Addysg; Trawsnewid Bywydau
Transforming Education; Transforming Lives

Dechrau gyda'r darlun mawr ac yna symud i'ch cyd-destun:

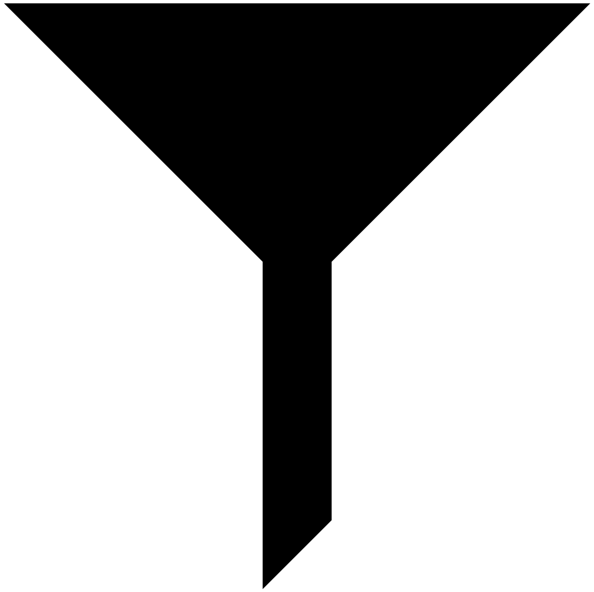

Er enghraifft:

- Egwyddorion ymarferydd adfyfyriol
- Modelau gwahanol
- Gibbs
- Fi

Edrychwch ar yr enghreifftiau

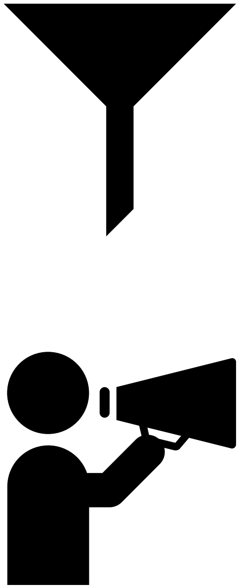

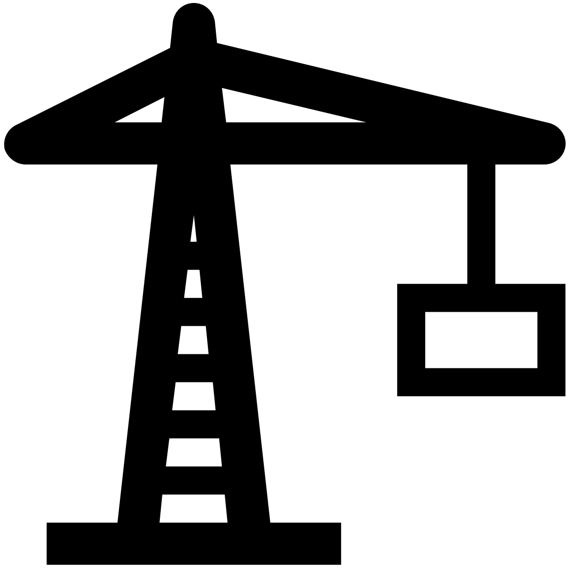

Pryder am ysgrifennu

Ceisiwch weithio gyda rhyw fath o gynllun.

Bydd hyn yn lleihau eich pryder ac yn eich helpu i weld llwybr rhesymegol drwy eich gwaith..

Lleihau Pryder Ysgrifennu

Ychwanegwch bwyntiau bwled at y ddogfen ‘strwythur y dasg’ cyn i chi ddechrau AC wrth i chi fynd yn eich blaen.

Peidiwch â ffwdanu – nodwch y syniadau, a gallwch eu golygu yn ddiweddarach.

Meistr 'brics'– y paragraff

Mae awduron da yn defnyddio paragraffau'n dda

- Wedi'u datblygu'n dda – tua 8-10 brawddeg.
- Dim rhagdybiaethau (hawliadau heb dystiolaeth)
- Cydlynol – maent yn gwneud synnwyr, ac mae'r syniadau wedi'u cysylltu â'i gilydd.
- Maent yn cyfeirio (signpost) rhesymeg y ddadl i'r darllenydd (brawddeg bwnc).

Brawddegau testun (topic)

Brawddeg bwnc yw'r frawddeg a ddefnyddir ar ddechrau paragraff i ddweud wrth y darllenydd am beth rydych chi'n mynd i siarad yn y paragraff hwnnw.

Maent yn darparu'r pontio rhwng paragraffau.

How to Write Topic Sentences | 4 Steps & Examples (scribbr.com)

Nodweddion da

- Cryno: Gall brawddegau hir, amwys fod yn ddryslyd
- Eglurder: Peidiwch â cheisio defnyddio geiriau mawr na jargon: dywedwch pethau fel y maent (hyd yn oed syniadau cymhleth)
- Manwl: Adroddwch eich stori

Eich cynulleidfa

Rydych chi'n ysgrifennu ar gyfer y darllenydd/marciwr.

Efallai nad yw'r hyn sy'n hollol glir i chi yn glir i'r darllenydd.

Iaith ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas

Nid oes angen i ysgrifennu academaidd fod yn gymhleth, ond mae'n ffurfiol.

Osgoi ffurfiau byr (fel 'e.e.', ayyb).

Defnyddiwch ffurfiau llawn geiriau (e.e. 'Asesu ar gyfer Dysgu') cyn defnyddio'r acronym (AagD).

Osgoi geiriau neu ymadroddion anffurfiol, "mae hynny'n cŵl."

Llais

- Llais – Yn bennaf yn y trydydd person (gwrthrychol) – ‘Dangosodd y canlyniadau gan y cyfranogwyr fod…’

- Weithiau yn y person cyntaf (goddrychol) wrth ysgrifennu am fyfyrdod personol – ‘Nodais yn fy myfyrdod fod y disgyblion…

Iaith betrus (gofalus)

Rydych chi'n ceisio cyflwyno dadl wrthrychol, felly defnyddiwch iaith ofalus.

Ceisiwch osgoi: arbennig, pwysicaf, arwyddocaol dros ben, cywir.

Defnyddiwch yn hytrach: *yn awgrymu, yn ymddangos, yn dangos, gallai fod, o bosibl.*

Defnydd o'r atalnod

Dyma'r camgymeriad mwyaf cyffredin wrth ddefnyddio'r atalnod.

Mae dau gymal annibynnol yn cael eu cysylltu ag atalnod.

Mae hyn yn anghywir.

Enghreifftiau of ddefnyddio atalnod mewn brawddegau

- Rwyf bob amser yn cael trafferth ysgrifennu traethodau; rwyf fel arfer yn eu gadael tan y funud olaf.
- Mae astudiaeth gwersi yn offeryn defnyddiol; mae'n nodi meysydd i'w gwella.
- Roedd y disgyblion yn ymgysylltu â'r gweithgaredd, a nododd yr arsyllwr cymheiriaid yr amseroedd.

Peidiwch a cholli marciau…

- Sillafu – gwirio UK ac nid US
- Gramadeg – eglurder mynegiant
- Atalnodi – defnydd o'r collnod
- Treiglo – gwiriwch eich treigliadau
- Geirfa – gair cywir neu amrywiaeth o eiriau

Teacher empowerment (Kincheloe)

'The primary purpose of critical research activity for teachers is teacher empowerment. This empowerment involves teachers providing themselves with the skills and resources that enable them to reflect on educational practice' (2003)

Cyfeirnodi

Ni allwch gyflwyno syniadau pobl eraill fel rhai eich hunan.

Byddwch yn ofalus.

Nid yw anwybodaeth yn amddiffyniad.

Cofiwch

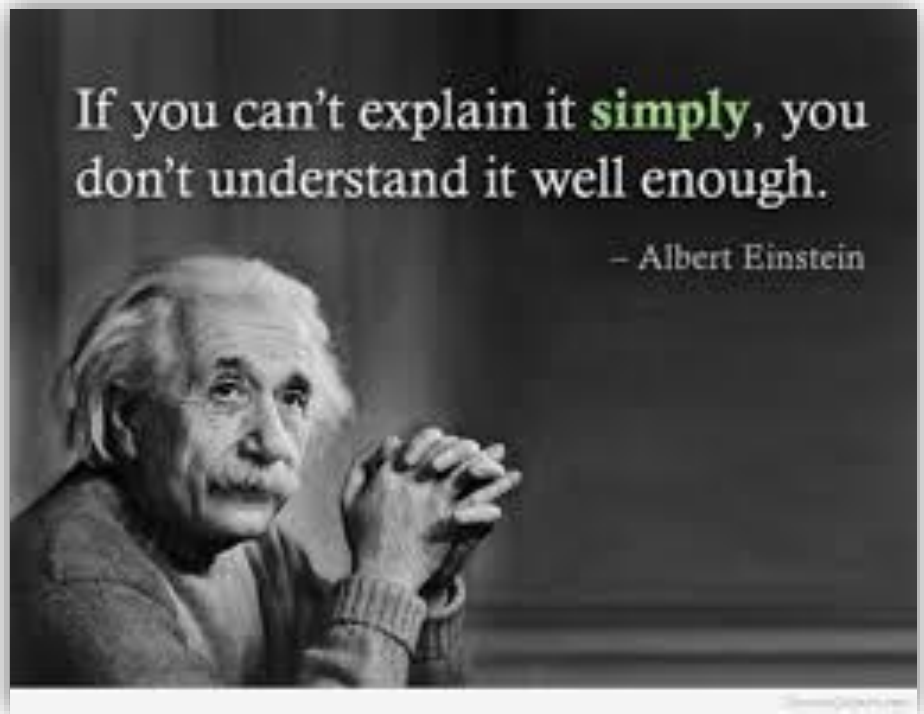
If you can't explain it simply, you don't understand it well enough.
– Albert Einstein

Cyfeiriadau

Pinker, S. (2014). *The Thinking Person's Guide to Writing in the 21st Century*. London: Penguin

Myhill, D. A.,and Fisher, R. (2010) 'Writing development: cognitive, sociocultural and linguistic perspectives', *Journal of Research in Reading* , Volume 33, Issue 1, pp1-3.

Info-Skills – Library
Academic and InfoSkills | UWTSD Intranet